

**Саҳиҳул Бухорийнинг мухтасари / ВАҲИЙНИНГ БОШЛАНИШИ
КИТОБИ / 189-ҳадис**

189 – 3455- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ، عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: كَانَتْ
بَنُو إِسْرَائِيلَ تَسْؤُسُهُمُ الْأَنْبِيَاءُ؛ كُلَّمَا هَلَكَ نَبِيٌّ.. خَلَفَهُ نَبِيٌّ، وَإِنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي، وَسَيَكُونُ خُلَفَاءُ،
فَيَكْتُمُونَ قَالُوا: فَمَا تَأْمُرُنَا؟ قَالَ: فُوا بِبَيْعَةِ الْأَوَّلِ فَالْأَوَّلِ، أَعْطُوهُمْ حَقَّهُمْ؛ فَإِنَّ اللَّهَ سَائِلُهُمْ عَمَّا
اسْتَرَعَاهُمْ.

189-3455. «Абу Ҳурайра розияллоху анхудан ривоят қилинади:

Набий соллаллоху алайҳи васаллам: **«Бану Исроилни анбиёлар бошқарар эди. Ҳар сафар бирор набий ўлса, унинг ўрнига бир набий қолар эди. Албатта, Аммо мендан кейин набий йўқ, фақат халифалар бўлади. Улар кўп бўлишади»**, дедилар. «Унда бизни нимага буюрасиз?» дейишди. У зот: **«Биринчи байъатга ва кейингисининг ҳам биринчисига вафо қилинглр. Уларнинг ҳақларини адо этинглр. Аллоҳ уларнинг қўл остига топширган нарсалари хусусида уларни сўроқ қилади»**, дедилар».

Яъни ҳар доим биринчи байъатга вафо қилинг, кейингисини рад этинг. Вақти келиб, ўша биринчи байъат берилган киши бирор сабабга кўра кетса, у ҳолда ундан кейинги биринчи раҳбарга қилинган байъатга вафо қилинг, кейингиларини рад этинг. Иккинчи байъат эса, хоҳ билган ҳолда, хоҳ билмай қилинганлигидан, шунингдек, бир мамлакатнинг қайси ерида бўлишидан қатъи назар, ботил ҳисобланади. Чунки икки раҳбарнинг бўлиши давлатнинг бўлинишига, орада фирқаланиш ва фитна чиқишига сабаб бўлиши бор. Шунингдек, бу ҳадисда давлат раҳбарининг олдида Аллоҳ томонидан унинг қўл остига қўйилган халқнинг масъулияти борлиги, шунинг учун ҳам халқ ўша ягона раҳбарга итоат этиши лозимлиги ҳам таъкидланган (*Мусо Шоҳин Лошин. Фатҳ ал-Мунъим. Дор аш-шуруқ, йили кўрсатилмаган, Т.2, 42-бет*).



HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI